

Borusan
Art Center
İstanbul

YENİLENMEMİŞ
ZİLMAMAMİŞ
NTOLD
NWRITTEN

MEMİŞ

MAMIŞ

LD

WRITTEN

SÖYLEN

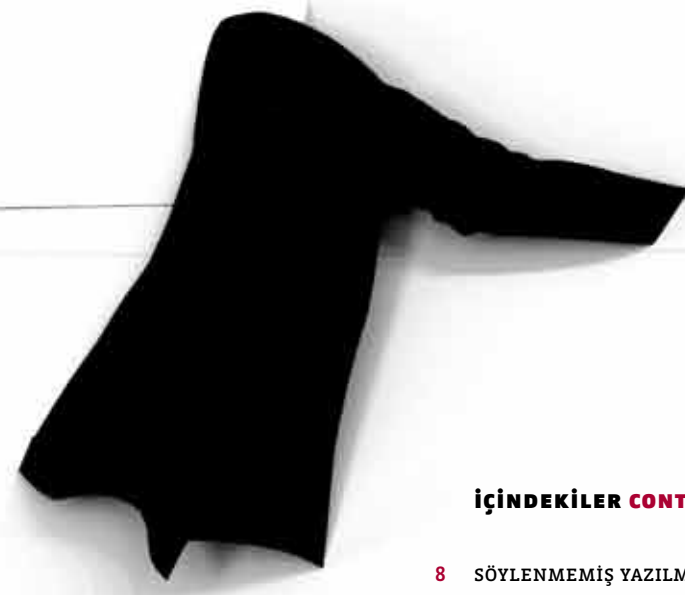
YAZILM

UNTO

UNW

SÖYLENMEMİŞ
DÖRDÜNCÜ SERGİ
YAZILMAMIŞ
UNTOLD
FOURTH SHOW
UNWRITTEN

İÇİNDEKİLER CONTENTS

- 8 SÖYLENMEMİŞ YAZILMAMIŞ: DÖRDÜNCÜ SERGİ
ŞİİRSEL ÇERÇEVE, DURUŞLAR VE YENİ SORULAR ÜZERİNE
UNTOLD UNWRITTEN: FOURTH SHOW
ON POETIC FRAMEWORK, STANDPOINTS AND NEW QUESTIONS
DR. NECMİ SÖNMEZ
- 18 NE KALDI Kİ? THERE IS NOTHING LEFT
RONİ MARGULİES
- 25 ALİYE ARSLAN
29 ÖZGE ENGİNÖZ
33 AKSEL ZEYDAN GÖZ
37 ASENA HAYAL
41 SERENAY ÖZEN
45 YAĞIZ ÖZGEN
49 MELTEM SIRTIKARA
53 BERKAY TUNCAY
57 VOLKAN YILDIRMAZ
- 61 SANATÇILAR VE YAPITLARI ARTISTS AND WORKS
- 63 KÜRATÖR CURATOR

SÖYLENMEMİŞ YAZILMAMIŞ: DÖRDÜNCÜ SERGİ ŞİİRSEL ÇERÇEVE, DURUŞLAR VE YENİ SORULAR ÜZERİNE

DR. NECMİ SÖNMEZ

“|||
Hiçbir dilde söylenmemiş
Hiçbir dilde yazılmamış
Sözler ve şarkılar içindeyim”

Edip Cansever, “Üçlükler”, 1980–1981¹

“Söylenmemiş Yazılmamış: Dördüncü Sergi”, çalışmalarını ArtCenter/İstanbul’da sürdüren dokuz sanatçının daha önce sergilenmemiş işlerini bir araya getiriyor. 2008 yılında Borusan Kocabıyık Vakfı’nın desteğiyle etkinliklerine başlayan ArtCenter/İstanbul, etkinlikleriyle ulusal ve uluslararası ölçeklerde iletişim, paylaşma ve tartışma süreçlerine zemin oluşturmakta, bu çerçevede, otuz beş yaşını aşmamış ve görsel sanat eğitimi almış olan genç sanatçılara Beyoğlu Ayhan Işık Sokak’taki binasında iki yıl boyunca kullanabilecekleri bir atölye sunmakta. Söz konusu sanatçılar uluslararası bir jürinin başvuru sahipleri arasından yaptığı seçim doğrultusunda belirlenerek programa davet ediliyor. ArtCenter/İstanbul, Türkiye’de genç sanatçılara yönelik bir atölye programı düzenleyen tek kurum olmasının ötesinde, sanatsal üretimin devamlılığına destek veriyor, atölyelerde üretilen işleri de her yıl düzenli olarak bir sergi çerçevesinde sanatseverlere sunuyor. Borusan Müzik Evi’nde düzenlenen bu sergiler bildik anlamda grup sergisi değildir.

Atölyelerde farklı süreçler ve tempolarla ortaya çıkan işler kişisel yorumlara dayandığı ve birbirinden farklı eğilimlere sahip sanatçılar tarafından üretildiği için, belli bir kavramsallık ya da sorgulama çerçevesinde ele alınmaları mümkün değildi. Projenin karakteri gereği bağımsız bir sergileme modeli geliştirmek zorunluluktu. Dört yıldan bu yana bu tür bir sergileme modelinin olanaklarını araştırırken, öncelikle bir tür numaralandırmadan yola çıkmam gerektiğini düşündüm ve birinci sergi, ikinci sergi, üçüncü sergi, dördüncü sergi başlıklarını doğrudan serginin ismine eklemeyi uygun buldum. Bu arada, ArtCenter sanatçılarının üretim sürecinde vardıkları en son noktayı, en yeni çalışmayı kapsayacak bir kavramsallık oluşturmam gerekiyordu, ki bu, her serginin hazırlanış sürecinde en fazla zorlandığım durumlardan biriydi. Sanatçıların üretim sürecini yakından takip etme olanağına sahip olmamamın yanında, onlarla yönlendirici bir diyaloga girmemem gerektiğini de düşünüyordum; çünkü her biri kendi çalışma modelini oluşturmuş olan bu sanatçılar, kişisel dürtüleri doğrultusunda bir üretim sürecine giriyordu. Her sergileme döneminde programdaki sanatçıların isteklerinin ve üretim tempolarının birbirinden farklı olması nedeniyle, ortaya çıkan işler de farklı farklıydı. Bu çalışmalardan yola çıkarak belirleyeceğim sergi isimlerinde kavramsal çerçeveyi diri tutmanın ötesinde, izleyiciler

UNTOLD UNWRITTEN: FOURTH SHOW ON POETIC FRAMEWORK, STANDPOINTS AND NEW QUESTIONS

DR. NECMİ SÖNMEZ

“|||
Immersed in words and songs,
Untold in no language,
Unwritten in no language.”

Edip Cansever, “Üçlükler”, 1980–1981¹

“Untold Unwritten: Fourth Show” presents never-before-seen works of nine artists working at the ArtCenter/Istanbul residency program which started its activities in 2008 with the initiative of the Borusan Kocabıyık Foundation to provide a platform for communication, sharing and discussion on a national and international scale. The program offers artists under 35 years of age studio space for a period of two years at its building on Ayhan Işık Street, Beyoğlu. The artists are invited to the program after a selection process realized by an international jury. ArtCenter/Istanbul is the only institution in Turkey offering a studio to young artists thereby supporting continued artistic production and it also presents the works produced during the artists’ residency to the public in annual exhibitions. In this respect, these exhibitions held at the Borusan Music House are quite different from what we know as group shows.

The works created in the ArtCenter studios required different production processes and depended solely on the outcome of their makers’ ideas, therefore it was impossible to bring them together under a single concept as is common; an independent exhibition model seemed to be the inevitable choice. The search for the possibilities for such an exhibition model has not ended during the last four years. Only my initial idea to number the shows never changed, hence the first, second, third, fourth show added to the exhibition title. It was also necessary to develop a conceptual framework which would reflect the final point ArtCenter artists reached and which would serve as an umbrella for their latest works. This was a real challenge indeed. Even though I had the opportunity to closely follow the artists’ works while they progressed, I particularly refrained from starting any dialogs which would be leading for them. After all each of them had developed their own method and model of production and were creating according to their instincts. Each exhibition run produced quite different works as the program artists’ desires differed to a great extent just like their working speed. I felt obliged to create a dynamic conceptual framework, which would relate to these vastly different works and also point out to the common denominators as far as the viewers were concerned. On the other hand, there was the issue of having to include works of all artists despite the fact that I could have no influence on their creative process.

tarafından yorumlandıklarında ortak paydalar altında toplanabilecek olgulara işaret etmem gerekiyordu. Öte yandan sanatçıların üretimleri üzerinde etkili olamayacağım gerçeğine paralel olarak, hepsinin işlerini sergilemek gibi bir mecburiyetim de vardı.

Bu noktada, *Eski Evler Eski İnsanlar* adlı kitabını elimden düşürmeden okuduğum Said N. Duhanî’den bir alıntı yaparak “Özür dilerim, kendimden bahsediyorum”² deme ihtiyacı duyuyorum. Her serginin kavramsal çerçevesi sanatçıların üretim süreçlerine göre belirlendiği için, seçtiğim sergi isimleri de değişti. Anlatım zenginliklerini her zaman kıskandığım yazının, yazarların ve şairlerin bu konuda bana çok büyük bir katkısı oldu. Bir sanat çalışmasının etkisi ancak müze gibi mekânlarda algılanabilirken, kitabın, her yere taşınabilmesinden ve her zaman okunabilecek olmasından dolayı özgürleştirici bir yanı vardı. “Özür dilerim, kendimden bahsediyorum” ama kitaplardaki yazılı imgeler, hazırlamakta olduğum sergilerdeki görsel imgeleri bir araya getirmemde en vazgeçilmez yardımcılarımdı her zaman. Şair ve yazarlardan isimler, olgular ve başlıklar ödünç aldığım oldu. Bunlar sergilerin isimlerini oluşturmaktan öte, şiirsel parantezler açmak olarak da yorumlanabilecek uğraşlardır. Dördüncü sergi üzerine çalıştığım günlerde, dönem dönem okuduğum Edip Cansever’in şiirleri benim için özel bir anlama büründü. 12 Kasım 2012’de, çok uzun zamandır kanserle mücadele eden annemi kaybettikten sonra, şairin toplu şiirlerinin yer aldığı iki kitaba adeta can simidi gibi sarılmıştım. Onun metaforlara dayalı poetikası, neredeyse yirmi beş yıldan bu yana etkisi altında kaldığım, imgesel örgüsüne hayranlığın ötesinde bağlı olduğum bir karakter taşıyor.

Neden Cansever? Bu sorunun yanıtını bir çırpıda vermem mümkün değil. Daha önce düzenlediğim sergilerde Allan Ginsberg (“in the back of real”, ISCP Brooklyn, 2010), Rainer Maria Rilke (“Alte Figure dello Slancio del Cuore” Ca’Pesaro, Venedik, 2008), Paul Celan (“erdwärtsgespiegelte wege”, Kunstverein Arnsberg, 2007), Walter Benjamin (“Sesler, Geceyle Büyüyenler”, Borusan Sanat Galerisi, 2004) ve August Strindberg (“Einsiedler Vorübergehend”, Museum Folkwang, Essen, 2001) başta olmak üzere birçok şair ve filozofun yazdıklarından ödünç aldığım kavramları çalışma teması olarak yorumlamıştım. Ama ilk kez bu sergide bir şairin, Edip Cansever’in dizelerinden yola çıkarak bir sergiyi şekillendirmeye çalıştım. Bütün kitaplarını ayrı bir çizgide tutuyorum ama Cansever’in “Eylül’ün Sesiyle” isimli şiir dizisinde (1980–1981) çok etkileyici bir “bu dünya” yorumu olduğuna inanırım. Sergiye ismini veren şiir, “Üçlükler” başlığını taşıyan bölümden alınmıştır. Sekiz adet üçlük dizeden olan bu şiirdeki atmosfer ile ArtCenter sanatçılarının çalışmaları arasında belli ortaklıklar kurma çabası ilk bakışta biraz garip gelebilir; ama imgesel beraberlikler, bir görünüp bir kaybolan karakterleriyle zaman dilimlerini ve mesafeleri aşarak kuşaklar ve kültürler arasında köprü kurma özelliğine sahiptir. Cansever’in poetikası bu açıdan bakıldığında gizemini, gücünü ve diriliğini halen korumayı başardığı gibi, yeni yorumlamaların kapısını aralayabilecek bir potansiyel de taşıyor.

İlk okunduğunda iddialı gibi görünse de, “Söylenmemiş Yazılmamış” bir öneri olarak değerlendirilebilecek bir karaktere sahiptir. “Söylenmemiş Yazılmamış” temelde süreçlere gönderme yapar. Söylenemeyecek kadar derin, yazılamayacak kadar sarsıcı gerçeklerden yola çıkarak işler üreten sanatçıların tavırları, ister istemez yaşayıp ürettikleri toplumun, “şimdiki zamanın” izlerini taşır. Algıları en açık bireyler oldukları kabulüyle yola çıkabileceğimiz sanatçılar, çalışmalarında kendi birikimlerinden, gözlemlerinden ve tepkilerinden kaynaklanan değerlerden hareketle işlerini şekillendirdiklerinden, bize “bugünün” portresini çizerler. “Söylenmemiş Yazılmamış” bu açıdan bakıldığında, yaşları otuz civarında olan

Right at this point, I feel like saying “Sorry, I’m talking about myself” quoting from Said N. Duhanî’s book *Eski Evler Eski İnsanlar* (Old Places, Old People)² which I read in a single breath. The conceptual framework of each exhibition has developed in parallel with the artists’ creative processes and the exhibition titles have gradually changed accordingly. Literature, something I have always envied the expressive power of, writers and poets have always been of great help in this process. While the real effect of a work of art can only be perceived at places like museums, books have a liberating quality due to their ease of transportation and being read almost anywhere. “Sorry, I’m talking about myself” but the images “written” in books have always been invaluable for me to put together the visual images in the exhibitions I have prepared. I have borrowed names, facts and titles from poets and authors. What I borrowed not only became exhibition titles but also served as poetic inserts into the whole process. During the preparatory period of the fourth exhibition, poems of Edip Cansever whom I read from time to time have gained a completely new meaning for me. When, on 12 November 2012, I lost my mom, who had been struggling with cancer for a long time, his two books of collected poems have been my lifesavers. His poetics based on metaphors has a character that keeps me attached to itself for almost twenty-five years, I simply adore its imagery plot.

Why Cansever? That is not a question to be answered quickly. I had borrowed concepts and ideas from many poets, philosophers and authors such as Allan Ginsberg (“in the back of real”, ISCP Brooklyn, 2010), Rainer Maria Rilke (“Alte Figure dello Slancio del Cuore” Ca’Pesaro, Venice, 2008), Paul Celan (“erdwärtsgespiegelte wege”, Kunstverein Arnsberg, 2007), Walter Benjamin (“Sounds, Those That Grow With Night”, Borusan Art Gallery, 2004) and August Strindberg (“Einsiedler Vorübergehend”, Museum Folkwang, Essen, 2001) for my previous exhibitions and used them as a theme to work on. However, this was the first time I tried to shape an exhibition on the basis of a poet’s verses, those being Edip Cansever’s for this exhibition. I highly regard all of his works and books but I believe his poem “Eylül’ün Sesiyle” (“With the Sound of September”) of 1980–1981 has an exceedingly impressive view on “the present world”. The poem which lent the exhibition its title is from the part “Üçlükler” (“Triplets”) formed of eight triplet verses. An attempt to find common grounds between the atmosphere created by this poem and the works of ArtCenter residents might sound odd at first, however imaginary ties, have the advantage to transcend beyond geography and establish bridges between generations and cultures. They appear and disappear in time. In this respect, Cansever’s poetry not only preserves its mystery, power and freshness but also carries a potential allowing it to be interpreted differently at any given time in history.

One might find “Untold Unwritten” very ambitious at first, but one must also consider it as a suggestion which basically refers to processes. The attitude of artists who create works on the basis of real facts so deep that they can not be told and so staggering that they can not be written will certainly bear the traces of the society they live in, in other words “the present”. If we accept that artists are individuals with the highest perceptive capabilities, then we can expect them to draw us a portrait of “today” when they shape their works on their observations and reactions. Therefore “Untold Unwritten” presents the faint voice and warm breath of a generation of artists in their thirties to the viewer. The faint voice should particularly be stressed here.

From 2000 till 2012 Turkey proved to be really behind the current trends in the commercialization of contemporary art. While the art market and media continued to talk

bir sanatçı kuşağının kısık sesini, sıcak soluğunu izleyenlere taşıyan bir karaktere sahiptir. Kısık ses özellikle vurgu yapılması gereken bir olgudur.

2000–2012 dönemi, çağdaş sanatın Türkiye’de metalaşma sürecinde irtifa kaybettiği bir dönem oldu. Sanat piyasası ve medyası bir patlamadan bahsediyor olsa da, gerçekten şişirilmiş bir balon olan güncel sanat çalışmaları, aslında var olmayan, “gibi yapan” bir kitleyi ön plana çıkardı. Sanatçı olmadan sanatçı gibi duran, müze olmadan müze gibi hareket eden, koleksiyonculuk bilinci olmadığı halde koleksiyonerliğe soyunan bir grup sadece eğlendirilmeyi bekliyordu. Bu eğlenceye sanatçılara biçilen rol, benim 3M kanunu olarak yorumladığım bir karaktere sahipti: Sanatçılardan mağdur, meczup, muhalif rolünü oynamaları isteniyordu. Sanat ortamının gündemi, 3M kanunu uygulayıcıları tarafından kimlik, cinsiyet, aidiyet temaları çerçevesinde dışavurumcu, sadece siyah-beyaz karşıtlıklar üzerine kurulu ve ilköğretim seviyesindeki soyutlamayı bile aşamayan işler üreten bir koro tarafından belirlendi. Kuru gürültünün, skandal merakının ve sanatın sadece büyük dekoratif pano üretmek olarak algılandığı bir sanat ortamında ArtCenter sanatçıları çalışmaya, üretmeye odaklandıkları için kısık sesli olmayı tercih ettiler. “Söylenmemiş Yazılmamış” bu çerçevede bilinçli bir geri duruşun da izini taşıyan çalışmalardan oluşuyor.

Bir sergiyi sıradan bir sergilemeden ayıran en önemli olgulardan biri de, işler ile sunulacakları mekân arasında organik bir bağ kurulmasıdır. “Söylenmemiş Yazılmamış: Dördüncü Sergi” daha önceki örneklerde olduğu gibi, Borusan Müzik Evi’nin sergileme için pek elverişli olmayan mimari yapısının sınırları dahilinde, çalışmalara uygun bir alan açmak yolunda özel bir çaba içerisinde. Mimarinin baskın kimliği karşısında sadece giriş katta ve birinci katta sunulan işler için özellikle birinci katta farklı odacıklar ve alanlar oluşturuldu. Bu odaların birbiriyle orantılı olmayışının, irili ufaklı oluşlarının nedeni, bir yanda elde bizzat sanatçıların çizdiği planlara uygun alanların, diğer yanda sergilenecek video çalışmaları için ihtiyaç duyulan karanlık mekânların oluşturulmasına çalışmasıdır. Sergide tuval, heykel, desen gibi klasik tekniklerle gerçekleştirilmiş işlerin yanı sıra video, yerleştirme ve dijital baskı gibi deneysel malzemelerle üretilmiş olan işlerin varlığı, ArtCenter sanatçılarının farklı eğilimlerini ortaya çıkarıyor. Bu farklılığa rağmen, “Söylenmemiş Yazılmamış: Dördüncü Sergi”de tuval çalışmalarının daha öncekilerde görülmedik ölçüde öne çıktığının altını çizmek gerek.

Sergide yer alan işler hakkında ayrıntılı notlar kaleme aldığım için, burada sanatçılar hakkında tek tek açıklama yapmak yerine, genel eğilimlere ilişkin yorumda bulunmayı uygun buluyorum. Birbirinden farklı teknikler ve sorgulama metotlarıyla çalışan “Söylenmemiş Yazılmamış: Dördüncü Sergi” sanatçıları, hem toplumsal hem de ekonomik olgulara gönderme yaparken farklı imgelerden yola çıkıyor. Çağdaş sanatın değişen karakterini ortaya çıkaran bu sorgulamada, iki temel öge özellikle ön plana çıkıyor: Gerçeklerin üzerine gitmek ve soyutlamaya dayalı görsel bir dil oluşturmak. Gerçekler derken, günümüz Türk toplumunda izlenen, yazılı ve görsel medyada da sıklıkla ele alınan olgulardan bahsediyorum. Tüketime yönelik olma, iletişimsizlik, yalnızlaşma, dine yönelim gibi toplumsal gerçekler, sanatçıların farklı metaforlar oluşturarak yakınlaştığı temalar arasında. Bununla birlikte, daha soyut ve kavramsal temalar seçen sanatçıların da varlığına işaret etmek gerekir. “Söylenmemiş Yazılmamış: Dördüncü Sergi” sanatçılarının bakış açılarını bu kadar ayrıntılı ele almamın bir nedeni de, sadece siyah-beyaz karşıtlıklarla ilgilenererek, iyi-kötü, güzel-çirkin kategorilerinin ötesinde “kendi konularına” eğilmeyi başarmış olmalarıdır.

of a boom, the contemporary works which were nothing more than a bubble paved the way for the rise of a group of people which actually did not exist but pretended to. A group of people who were not artists but stood like one, museums which came into operation without meeting the requirements to be one and collectors who had no idea about what they were doing but acted like one needed to be entertained. And this game of entertainment required the artists to act like victims, deranged people and an opposition, something I have particularly observed and coined as the 3M rule as all of these requirements started with the letter “m” in Turkish. The agenda of the art world has been set by a choir on the themes of identity, gender and belonging with stark contracts and an abstraction which failed to go beyond primary education. Exaggerated expressions and contrasts solely based on black and white were also predominant. In an art scene dominated by empty talk and a fondness for scandals and where creating large decorative panels is considered as works of art, ArtCenter/ Istanbul artists kept their voice faint and concentrated on working and producing. “Untold Unwritten” bears the marks of this conscious abstinence by the artists.

One of the major factors distinguishing an exhibition from an ordinary exhibition model is the organic bond between the works and the exhibition space. “Untold Unwritten: Fourth Exhibition” particularly strived to create suitable spaces for each of the works despite the architectural characteristics of the Borusan Music House which were not very convenient for an exhibition, just as it has been the case with the previous exhibitions. The imposing architectural peculiarities of the venue made it inevitable to create chambers and spaces of varying sizes especially on the first floor where they were more works to be exhibited. These varying sizes were necessitated by the space each artist needed for their works and the dark corners which were a must for the video works. The exhibition features works using conventional techniques such as canvas, sculpture, drawings as well as more experimental and contemporary ones such as video, installation and digital print. The variety of techniques reflect the varying inclinations of the ArtCenter artists. Still, canvas works seem to dominate this exhibition much more than the previous editions.

You will find my detailed notes on the works in the exhibition in the pages to follow, so I find it more suitable to comment on the artists’ general inclinations here rather than read into their works. The participating artists of “Untold Unwritten: Fourth Exhibition” work with different techniques and methods and the images they take as starting points when referring to social and economic issues are also naturally different. In their questioning of the changing character of contemporary art, two striking approaches come to the forefront: facing with reality and forming a visual language based on abstraction. Here reality is to be altogether understood as the issues observed in Turkish society’s daily life and shown in the written or visual media. Consumption-proneness, lack of communication, isolation, rise of religion are among the themes the artists deal with and they use different metaphors in doing that. There are also those who prefer more abstract and conceptual themes. Why I am so much interested in these artists’ points of view can be explained in my appreciation of their achievement to deal with “their own topics” beyond the good and the bad, the beautiful and the ugly.

An inseparable part of each exhibition have been the texts written by an author particularly for the exhibition. Texts penned by previous guest authors Leylâ Erbil, Reyhan Yıldırım and Efe Murad presented their writers’ view on today’s society, not the works in the exhibition. As for Roni Margulies’s text for this exhibition, it has a totally different approach.

Sergi tasarımının ayrılmaz bir bütünü de, her sergi için bir edebiyatçının kaleme aldığı, daha önce hiçbir yerde yayımlanmamış olan yazılardır. Daha önce Leylâ Erbil, Reyhan Yıldırım ve Efe Murad tarafından kaleme alınan metinler, sergide yer alan çalışmaları esas almaktan ziyade, bu edebiyatçıların günümüz toplumuna bakışını gündeme getirdi. Roni Margulies’in bu sergi için kaleme aldığı ve katalogda yer alan metin ise çok farklı bir yaklaşıma sahip.

Her sergi ayrı bir macera, nasıl başlayıp nasıl biteceği belli olmayan bir yolculuk ise, “Söylenmemiş Yazılmamış: Dördüncü Sergi”yi ArtCenter/İstanbul’un kendi kurumsal sürecinde önemli bir dönüm noktası, bir tür “vita nova” olarak yorumlamak gerektiğini düşünüyorum. ArtCenter/İstanbul ve Borusan Kültür Sanat’a katkıları, bu ortak çalışmaya verdikleri destek ve atölye çalışmaları boyunca taze tuttukları heyecandan ötürü de sergiye katılan sanatçılara teşekkürü borç biliyorum. Cansever’den bir alıntıyla başladığım yazımı yine bu eşsiz şairin iki dizesiyle bitirmek istiyorum:

“Çünkü insan yalnızken kat ettiği yollardan
Ne zaman geri dönse yeni bir haber getirir”³

Ocak 2013, Hülagü Caddesi, Kavacık

¹ Edip Cansever, *Şairin Seyir Defteri* (Toplu Şiirler II), Adam Yayınları, İstanbul, 1990, s. 188.

² Said N. Duhanî, *Eski İnsanlar Eski Evler: 19. Yüzyıl Sonunda Beyoğlu’nun Sosyal Topoğrafyası*, çev. Ahmet Parman, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu, İstanbul, 1984, s. 63.

³ Edip Cansever, *ibid*, s. 34.

If every exhibition is an adventure, a journey the beginning and end of which is unknown, then “Untold Unwritten: Fourth Exhibition” should be considered as an important turning point, a *vita nova* in ArtCenter’s history. I would like to thank ArtCenter/İstanbul and Borusan Culture and Arts for their support and the exhibition artists who have always supported this collaborative process and kept their spirits up during their residency. I started with a quotation from Cansever and wish to end with two verses of this unique poet:

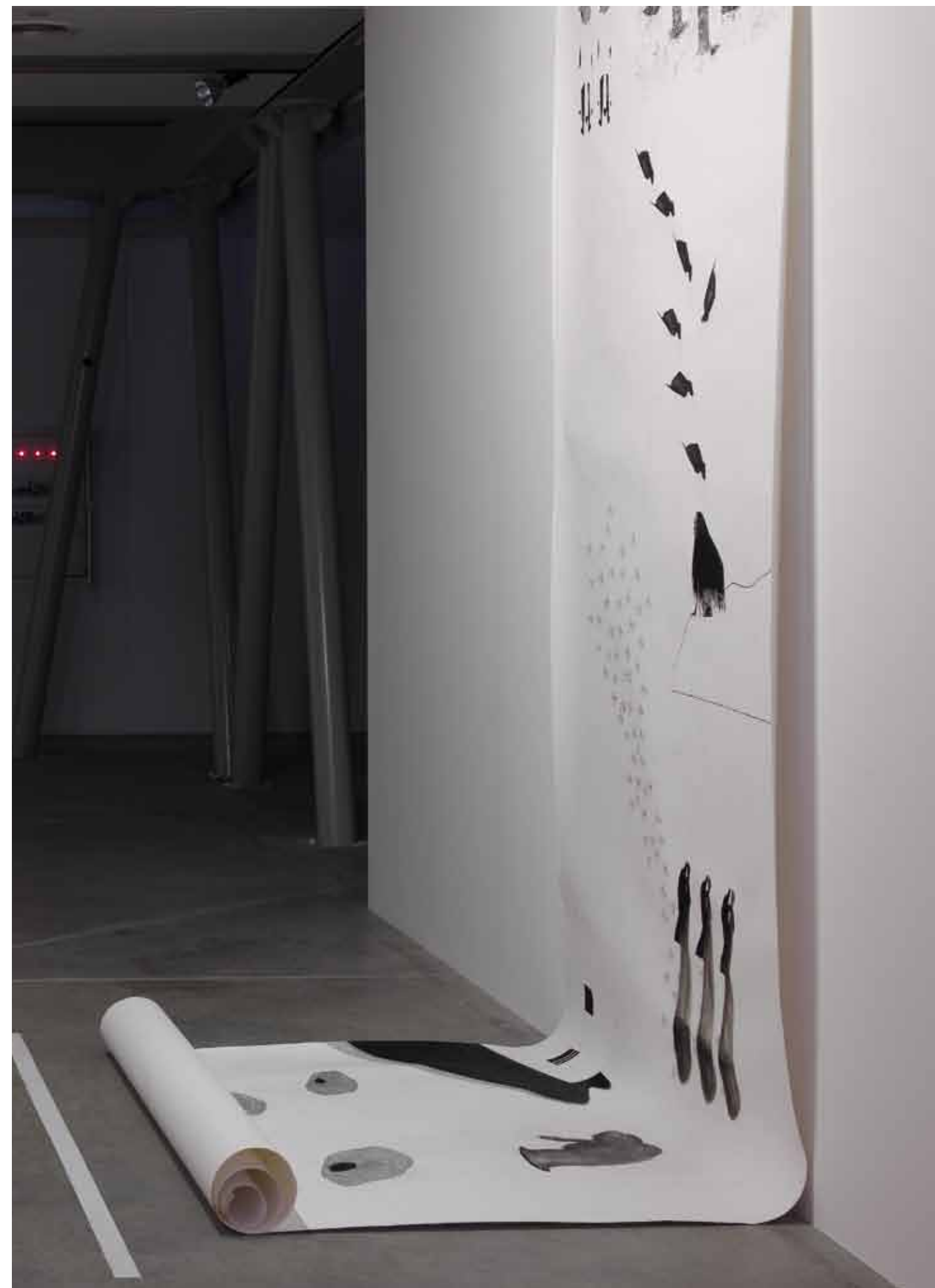
“Because one always brings a new message
From every journey made alone”³

January 2013, Hülagü Caddesi, Kavacık

¹ Edip Cansever, *Şairin Seyir Defteri* (Toplu Şiirler II), Adam Yayınları, İstanbul, 1990, p.188.

² Said N. Duhanî, *Eski İnsanlar Eski Evler: 19. Yüzyıl Sonunda Beyoğlu’nun Sosyal Topoğrafyası*, trans. Ahmet Parman, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu, İstanbul, 1984, p.63.

³ Edip Cansever, *ibid*, p.34.

NE KALDI Kİ?

RONİ MARGULİES

Yazılmamış bir şey kalmış mıdır?

Söylenmemiş bir şey var mıdır?

Ur veya Uruk'ta altı bin yıl önce bir rahibin eline kil tabletiyle çivisini alıp dedesinden ve babasından duyduğu, onların da kendi dede ve babalarından duyup çocuklarına ve torunlarına aktardığı ölümsüzlük peşindeki adamın destanını yazmaya başladığı günden, bir başka rahibin de yine aynı yıllarda insanın yaradılış öyküsünü yine büyüklerinden duyduğu şekliyle kaleme (çiviye) aldığı günden bu yana, kalmış mıdır söylenmemiş, yazılmamış bir şey?

Kalmamıştır kanımca.

“Niye doğdum?”

“Madem ki doğdum, niye öleceğim?”

“Madem ki öleceğim, nasıl oluyor da bu kadar mutlu olabiliyorum, nasıl oluyor da sanki

herhangi bir şey önemli ve kalıcı olabilirmiş gibi derin acılar çekebiliyorum?”

“Ve hepimiz ölecekken, insan ilişkileri niye bu kadar zor ve acılı ve adaletsiz?”

İlk modern *homo sapiens*'in “Niye buradayım?” diye merak edip yanındaki kadına bunu sormaya çabaladığı günden bu yana, arka planında bu sorunun olmadığı herhangi bir şey söylenmiş midir? İlk harfin ilk kil tablete kazıldığı günden bu yana bunlardan başka yazmaya değer bir konu olmuş mudur?

Olmamıştır. Olamaz.

Ve bunlar hakkında düşünülebilecek her şey insan beyninin hayal edebileceği her şekliyle tekrar tekrar konuşulmuş, söylenmiş, yazılmıştır.

Yeni bir şey yok artık söyleyebileceğimiz. Yeni bir şey yok yazabileceğimiz.

Devam ediyoruz ama yine de yazmaya. Altı bin yıldır.

Her gün yüzlerce, binlerce, on binlerce kişi yazıyor, yüzlerce, binlerce dilde. Hepsi aynı konularda yazıyor; yeni konu yok, ama hepsi farklı bir şey yazıyor.

Farklı, çünkü hepsi ölümle, mutlulukla, acıyla ve başka insanlarla *kendisinin* nasıl baş ettiğini, baş edebileceğini, baş etmeyi hayal ettiğini yazıyor. Baş edemediğini yazıyor.

İnsanın en çarpıcı yanı bu. Aynı dünyada, aşağı yukarı aynı hayatı, aşağı yukarı aynı koşullarda yaşıyor her insan. Benzerliklerine kıyasla, hayatlarımızın farklılığı ayrıntıdan

THERE IS NOTHING LEFT

RONİ MARGULİES

Is there anything left unwritten?

Is there anything left untold?

Is there anything left untold or unwritten from the day when a priest, predating Ur or Uruk for sixteen centuries, started to write on a clay tablet the legend of the man in search of immortality that he heard from his father or grandfather and those his father and grandfather heard from theirs, or from the day another priest living at the same time started to write about the creation of human beings as he had heard from his forefathers?

Nothing I guess.

“Why was I born?”

“If was born, why am I to die?”

“If I am to die, how come I feel such happiness or feel such deep sorrow as if anything

could be so significant or permanent?”

“And while we all are destined to die, how can human relationships be so bitter and unjust?”

Since the day the first modern *Homo sapiens* wondered, “why he was there” and inquired the woman next to him about it, is there anything said without this question hidden beneath the lines? Since the first day the first letter was inscribed on the clay tablet, has there been anything else worth writing? None, because there can be none.

And anything and everything, which the human mind could ever imagine, has been told, said and written countless times in every form possible.

There is nothing new to say, nothing new we can write.

Still we keep on writing... for the last six thousand years.

Everyday hundreds, thousands, hundreds of thousands of people write in hundreds, thousands of languages. Every one of them writes about the same subject, nothing new; yet what every one of them writes is different.

Different, because all of them write about how they cope, can cope or dream of coping with death, happiness, sorrow and other people, or how they can not cope with it all.

That is the most striking aspect of human beings. They live on the same planet, more or less the same life in more or less similar conditions. As far as our lives are concerned, the

ibaret. Buna rağmen ama, o kadar farklı ki her insan, aynı dünyada aynı hayatı aynı koşullarda farklı deneyimliyoruz her birimiz. Her bir insan dünyayı ve dünyada yaşadıklarını farklı deneyimliyor, farklı görüyor, farklı algılıyor.

Tümüyle farklı değil elbet. Ama yeterince farklı. Kişisel özgünlüğü ölçüsünde farklı. Ve tam o ölçüde değerli.

Söylenmemiş, yazılmamış hiçbir şey yok. Ama her birimizin şahsen söylememiş, yazmamış olduklarının sayısı sonsuz.

Söylendiğinde, yazıldığında (söylenirse, yazılırsa) yeni olmayacak hiçbir belki, ama hepsi biraz kendine özgü, biraz kişiye özel olacak.

Bir yerde küçücük bir iki çaresizlik veya coşku kelimesi, nefret veya şefkat cümlesi; bir başka yerde belki bir dudağın çok hafif bir hareketi.

O kadar.

Kırmızı Tente

Bir gün, bir yerde, bir an
bir şey var mıydı söyleyebileceğim,
her şeyi değiştirebilecek olan?

Diyelim ki bir akşam,
yemekte örneğin, göz göze geldiğimizde,
tam duygulanmışken, var mıydı söylemediğim

ve söylesem beni daha çok
ve daha uzun sevmesini sağlayacak sözler,
o an aklıma gelmeyen, düşünemediğim?

Veya yapabileceğim ama
gereksiz bulup yapmadığım bir şey:
Bir sevgi gösterisi, bir pişmanlık belirtisi,

bir iki gözyaşı, abartılı bir tepki?
O gün ansızın yağmur başlayıp da
kırmızı bir tentenin altına sığındığımızda,

içimden gelmişti, tam öpecektim ki,
dinmişti yağmur. Bir dakika daha yağsa,
her şey başka türlü gelişebilir miydi?

differences are but only details when compared to the similarities. Still every human being is so different, each of us experience the same life lived in the same conditions in the same world in a different way. Every human being experiences, sees or perceives what he or she lives in this world just as differently. Not completely, but different enough... As far as his or her originality allows and just as valuable as such originality allows.

There is nothing left untold, unwritten. However what each of us has not personally told or written is infinite.

Maybe none of them would be new when told or written, if ever, still they would be original and personal in their own right.

A few words of desperation or enthusiasm, or a statement of hatred or compassion in one spot and a delicate gesture of the lips in another.

That's it.

The Red Tarp

Was there anything I could say,
that would change everything
on a day, at a place, in the blink of the eye?

Was there anything I did not say,
say on an evening, at a dinner for instance,
when our eyes met, when we were emotional

any words if said would make her
love me more, love me longer
anything I could not gather or think of?

anything I could do but
did not because I thought it unnecessary:
a demonstration of love, a sign of regret

a few tears or an excessive reaction?
When on that day the rain suddenly poured down
and we found refuge under a red tarp,

I felt like it, just as I was about to kiss,
the rain stopped instantly. If only it rained for a minute longer,
could everything have been otherwise?

SÖYLENMEDİK
YAZILMADIK
İŞLER
WORKS
UNTOLD
UNWRITTEN

ALİYE ARSLAN

Tuvallerinde ağırlıklı olarak otoportre ve portre konusunu irdeleyen Aliye Arslan'ın figür temasını yorumlaması “içsel” bir özellik taşıyor. Koyu renklerin hâkim olduğu çalışmalarında yaklaşımını insanların duygu dünyalarını ortaya çıkarmak üzerine kuran sanatçı, insan yüzünü resimsel araştırmalarının başlangıcı olarak ele alır. Bu noktada çıktığı yolculuğu duyarlı formlarla zenginleştirirken, her zaman büyüğü bir renk olan siyahın en ince nüanslarını kullanır. Arslan'ın yalın formları, ruhun derinliklerine inen anlamlarla yüklü olmalarına rağmen “anlatıcı” ve şiirsel değildirler. Bu yapıtlarda var olan yoğun ifade bütünlüğü kendini bir çırpıda belli etmez; çünkü sanatçı burada metaforlar geliştirerek, insan yüzünü adeta bir harita gibi yorumlama eğilimindedir. Sanat tarihinin çeşitli aşamalarında, birbirinden farklı yaklaşımlarla ele alınan otoportre, bir anlamda sanatçının kendisiyle yüzleştiği bir alan olduğu için, farklı anlatım katmanlarına sahiptir. Aliye Arslan uzun bir zamandır otoportre temasına yoğunlaştığı için kendi yüz formunu sadece siyah ve beyazın ışığında yorumlar. Bu ısrarlı, renklerin albenisi karşısında vakur duran yaklaşım, sanatçıya özellikle “ışık” teması üzerinde derinleşme imkânı tanımıştır. Çalışmaların boyutları büyüdükçe, Arslan'ın sadece siyahın ara tonlarını kullanarak yakalamış olduğu zengin anlatım katmanları olgun bir “pentür anlayışı”nı ortaya çıkardığı gibi, “dramatik ifadeler” izleyenlere farklı farklı sorgulama modellerini geliştirme olanağı verir. Gri, koyu siyah, kirli beyaz gibi renklerin arasında beliren yüzlerin, sanatçının kendi suretini temsil etmekten ziyade, adeta izleyiciye ayna tuttuğu yorumunu yapsak çok mu ileri gitmiş oluruz. Aliye Arslan'ın çalışmaları bu tür ileri gitmelere olanak veren bir açık yürekliliğe sahiptir.

The canvases of Aliye Arslan, who prefers to paint portraits and self-portraits, represent the “internal” approach of the artist to the theme of figure. These paintings dominated by dark colors reflect their maker’s endeavors to unravel the emotional world of people, taking the face as a point of start. Her journey is further enriched with sensitive forms and the finest nuances of black, which has always been a magical color. However loaded with meanings that touch the deepest part of the human soul, Aliye Arslan’s forms avoid being labeled as expressive and poetic. The expressive wholeness of her works is not visible to the eye at first, because the artist intends to read the human face like a map with the metaphors she develops. Self-portraiture has been something that artists return to in every stage of art history and it presents different layers of expression, as it is a challenging choice where the artist faces himself/herself. Having concentrated on self-portraits for some time now, Aliye Arslan paints her face with the shades of black and white. Her persistent, dignified stance against the appeal of colors provides her with the opportunity to dig deeper on the theme of light. As the size of her works grow, the rich layers of narration she achieves using shades of black in her mature *peinture* become more visible and the resulting dramatic expressions offer multitudes of different readings for the viewer. It would not be too bold to say that the faces that emerge from among grays, pitch black and off-white hold a mirror to the viewer rather than represent the appearance of the artist herself. Aliye Arslan’s works bear a sincere honesty to make such bold statements.

İsimsiz || Untitled

2008–2012

200x160 cm

Tuval üzerine yağlıboya || Oil on canvas

ÖZGE ENGİNÖZ

Aslında tutkulu bir ressam olan Özge Enginöz'ün figürleri ilk bakışta izleyicide gerçeküstücü birer karakter izlenimi uyandırır. Birbiriyle uyum sağlayamayacak gibi görünen elemanlardan oluşan bu heykeller, mitolojik karakterleri (yarı insan yarı hayvan olan *centaur*'lar başta olmak üzere) çağrışırsa da, temelde sanatçının görsel arayışlarına ışık tutar. Bu çalışmada kullanılmış olan öğeler genelde çocuk oyuncakları ya da maket tasarımında kullanılan plastik hayvan heykelcikleri ile sanatçının doğada bulduğu organik malzemelerin bir araya getirilmesiyle oluşturulmuştur. Plastik ile organik malzemenin bir bütün oluşturacak şekilde bir arada kullanılması, çalışmalara dikkati çeken bir ayrıntı zenginliği kazandırır. Anlam, anlatım ya da sanatsal vurgulama bu ayrıntılar üzerinden şekillendiği için, çalışmanın farklı açılımları ve yorumlama modellerini geliştirdiği savlanabilir. Ancak Enginöz'ün bu konuda son sözü izleyiciye bırakmak noktasında ısrarlı bir yaklaşım gösterdiğini unutmamak gerekir; çünkü bu çalışma her ne kadar manipüle edilmiş genlerin günlük yaşamdaki yaygınlığına dikkat çekse de, sanatçı izleyicileri Harikalar Diyarı'nda gezinen Alice misali "ayrıntı" zenginlikleriyle karşı karşıya bırakır. Lewis Carroll'ın aynı isimli olağanüstü öyküsünde olduğu gibi, anlatının anakahramanlarından tavşanın hoplayarak içinden çıktığı ve yeraltına doğru açılan bir delik vardır burada. Enginöz izleyicilere belli bir kavrama, bir istikamete doğru açılan bir kapı aralamaz, ama bu çalışmadaki hayvan figürlerinin insanları temsil eden göndermelere sahip olduğunu anlamak zor değildir. Tıpkı tuval çalışmalarında olduğu gibi üç boyutlu işlerinde de figür temasını ele alan sanatçı, modern zamanlarda bireylerin içine düştüğü yalnızlık ve yabancılaşma sorunuyla yakından ilgilenir.

Actually a passionate painter, Özge Enginöz has created figures which recall surrealistic characters in the viewer's mind at a glance. Even though her sculptures are composed of elements which do not seem to be in harmony with each other and are reminiscent of mythological characters –particularly the centaurs– they actually shed light on the artist's visual explorations. The components of this work comprise plastic animal figurines used as toys or in model-making and organic materials she has found in nature. The use of plastic and organic materials together make the details all the more interesting and striking. As meaning, narration or artistic emphasis can be achieved through these details, we can claim that this work develops different models of interpretation and approaches. Still one should not forget that Enginöz persistently leaves the last word to the viewer. While drawing attention to the abundance of manipulated genes in our daily lives, she also brings the viewer face to face with rich “details” just like Alice in the “wonderland”. There is a hole opening into the underworld similar to the one where the rabbit jumps from in Lewis Carroll's extraordinary novel. Enginöz may not necessarily point out to a certain concept or direction but it is not difficult to see that the animal figurines in the work make reference to people. Her primary theme is figure for both her paintings and 3D works and she is closely interested in the loneliness and alienation the modern individual suffers from.

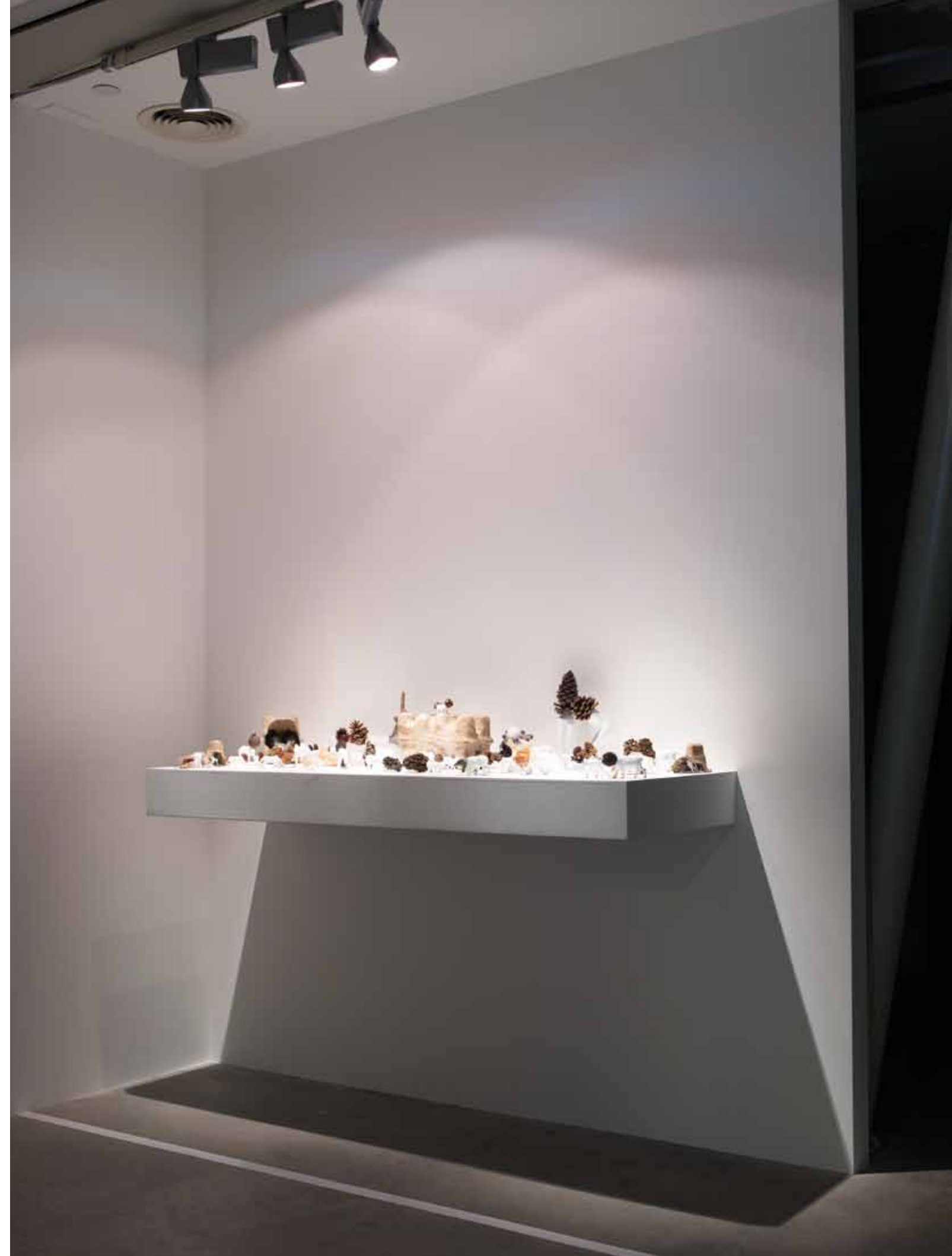
Yitirilene Ağıt || Ode to the Lost

2012

30x180x60 cm

Silikon, alçı, kâğıt, polyester, hazır malzeme

Silicon, plaster, paper, polyester, ready-made material

AKSEL ZEYDAN GÖZ

Video ve animasyonlarında farklı teknikleri bir araya getirerek izleyicilere farklı bir dünya görüşü sunan Aksel Zeydan Göz'ün çalışmalarının temelinde güçlü bir desen yorumu vardır. Sergide yer alan iki çalışma, her ne kadar ayrı mekânlarda gösterilseler de, konu ve yaklaşım açıları cephesinden ortak paydada toplanabilecek birer karaktere sahiptir. Gündelik yaşamın anlamlı ya da anlamsız olgular üzerine yoğunlaşan gözlemleriyle kelimenin tam anlamıyla “sıradanlık sınırını” arayan sanatçı, aslında bireyin girdaplı iç dünyasına göndermeler yapar. Her iki çalışmada da ibadet eden bir erkek figürü görülür. Animasyon ve video teknikleri kullanılarak geliştirilen bu işlerde, ibadet, adeta bu dünyadan ayrılarak başka bir gerçekliğe ulaşmanın metaforik anahtarı olarak yorumlanır. İzleyiciler yapıtlardan birinde ibadet eden kişinin gözleriyle algıladıkları dünyayla baş başa bırakılırken, diğerinde figür kuşbakışı diyebileceğimiz bir perspektiften izlenir. Tüm semavi dinlerde gökyüzü yücelik duygusunun ifade bulduğu saklı, gizli bir alandır. Göz, ibadeti çokkatmanlı bir bakış açısının ilk basamağı olarak kullanırken izleyenleri belli bir anlatı ya da senaryoyla baş başa bırakmamak konusunda ısrarcıdır, çünkü başlı başına bir hikâyenin konusu olacak kadar zengin ifade biçimlerine sahip olan günlük yaşam, ibadet eden kişinin de usunu, bilincini yalnız bırakmaz. Ama ibadet bir anlamda bireyin iç sesini yakalama dürtüsü olarak da yorumlanabilir. Sanatçı bu çalışmalarının çıkış noktasını ünlü yazar Ahmet Hamdi Tanpınar'ın *Huzur* adlı romanındaki figürlerden almış olmasına rağmen, geliştirdiği yorumlama modeliyle açık uçlu bir ifade biçimini izleyicilere sunar.

Karanlıkta Su Sesi || Sound of Water in the Dark

2013

Video, 3':20", loop

Aksel Zeydan Göz offers a different point of view to his viewers through his videos and animations which blend different techniques, and they have a strong base in drawing. His two works in the exhibition may be shown in different spots but they share the same characteristics in respect of theme and approach. Concentrating on the mundane or meaningful facts of daily life, he literally searches for the boundaries of the “ordinary” and his works refer to the turbulent inner world of the individual. Both works feature a praying male figure and in these works realized using animation and video techniques, praying service is construed as the metaphoric key to depart from this world and achieve another reality. While the viewer is invited to see the world from the point of view of a praying person in one of the works, the other shows the figure from a bird’s eye perspective. In all divine religions, the sky is a hidden and secret place where the sublime finds its meaning. Here the artist uses worshipping as the first step of a multi-layered point of view but insists on not presenting a certain narrative or scenario to the viewer because daily life has countless means of expression enough to fill a story itself and it does not leave the mind and the conscious of a praying person alone. Still praying may also be considered as the motive of an individual to reach the inner voice. Even though the artist takes the characters in Ahmet Hamdi Tanpınar’s novel *Huzur* (*A Mind at Peace*) as a starting point, he still leaves it to the viewer to read into his works.

Bakış Açısı || Point of View

2013

Video, 3':20", loop

ASENA HAYAL

Çalışmasını Google Translate'in çeviri imkânlarını kullanarak kurgulayan Asena Hayal, Türkçe "özgürlük" sözcüğünü bir dilden diğerine çevirerek ilerlemeye başlar ve her seferinde, karşısına çıkan yeni sözcüğü yanına alarak yola devam eder. Değişik diller arasındaki bu rastlantısal gezintinin son durağı yine Türkçe olur. "Özgürlük" üzerinden başlayan çeviri serüveni "hayır" sözcüğüyle sonuçlanır. Sanatçı, Rus Pussy Riot grubunun elemanlarının taşıdığı bir maskeyle kamera karşısına bizzat geçtiğinde, izleyicileri adeta kültürlerarası bir yolculuğa davet eder. Bu çalışmanın dikkat çeken ögesi, sıradan bir çevirinin bile ne kadar farklı metaforik yaklaşımları gündeme getirebileceğine vurgu yapan yaklaşımıdır. Hayal, ilk bakışta postmodern bir sunum geliştirmesine rağmen, farklı parçaları videonun akışındaki ritme göre son derece hızlı bir şekilde birbirine bağlar. Çok kısa bir sürede otuzdan fazla dile ait kavramların arka arkaya sıralanmasının yanı sıra o dile ait alfabenin de izleyicilere sunulması dikkati çeker. Çeviri sonucunda ulaşılan sözcüklerin yazılı hali, Latin alfabesi terk edildiğinde bir tür piktogram halini alarak izleyicilere farklı bir ifade zenginliği sunar. Ama çalışmanın ana izleği, ister demokratik ister totaliter olsun, günümüzde yerkürenin birçok yerinde ifade özgürlüğünün tehlike altında olduğudur.

Kayıp Özgürlük || Lost Freedom

2012

Video 2':17"

Aseha Hayal embarks on her journey with what Google Translate offers her and starts with the Turkish word “özgürlük” (freedom) translating it from one language into another. This haphazard journey between languages ends in Turkish again and the translation quest starting with the word “özgürlük” ends with the Turkish word “hayır” (no). When she appears on the video screen with a mask which is also carried by the members of the Russian band Pussy Riot, she invites the viewer to an intercultural journey. The work strikes the viewer with its emphasis on how many different metaphorical approaches a simple translation may bring about. Despite her postmodern presentation, Hayal combines different fragments very quickly according to the rhythm of the video’s flow. In a very short time, terms in more than thirty languages are given one after another together with the text in the relevant alphabet. When the written form of the words acquired after translation start to appear in alphabets other than Latin, they become pictograms offering the viewer a richness in expression. However the main theme of the work is the threat freedom of expression faces anywhere in the world, be it democratic or totalitarian.

SERENAY ÖZEN

Serenay Özen, kendine özgü desen anlayışıyla çok ince ayrıntı ve nüanslar üzerine kurulu bir algı dünyasını görselleştirmeye çalışır; bunu yaparken de kimi kez üstü kapalı, kimi kez oldukça soyut ifade biçimlerini kullanarak izleyicilere farklı bir “anlatı dünyası”nın kapılarını aralar. Figürler, lekeler, karalamalar arasındaki diyalogda rastlantısallığa yer vermeyen bir yoğunlaşmanın ön plana çıktığı bu işlerde, bireylerin yaşadığı iletişimsizliğin altının çiziliyor olması bir tesadüf değildir. Sergide yer alan yapıt, oluşturulmasına aracılık eden farklı tekniklerle de dikkati çeken bir zenginliğe sahiptir. Büyük boyutlu kâğıdın kimi yerinde linolyum, kimi yerlerinde ıstampa baskı kullanılırken, hem soyut hem de figüratif elemanların siyah rengin farklı tonlarında yorumlanmasıyla adeta piktogramlara benzeyen grafik bir dil gündeme gelir. Dikkatli bakan izleyicilerin de görebileceği gibi, kurt postuna bürünmüş figürlerin yanı sıra, başını kuma soka hayvanların da varlığı farklı bir anlatımın kapılarını aralar. Bir yanıyla gerçeküstücü, diğer yanıyla soyut bir karakter taşıyan anlatım, belli temalara gönderme yapmasına rağmen izleyicilere kesin bir yorumlama anahtarı teslim etmemek konusunda ısrarcıdır.

With her original drawings, Serenay Özen strives to visualize a realm of perception based on extremely fine details and nuances. In her endeavors, she opens up a different “world of narrative” at times implicit, at times infused with abstract expressions. The dialog between the figures, shades and scribbles in her works are quite intense with no room for randomness and it is no coincidence that the lack of communication between individuals is emphasized. Her work in the exhibition bears a marked richness in techniques used for its production. Linoleum and rubber stamp print techniques are used on different parts of the large paper surface and different shades of black used for both figurative and abstract forms produce a graphic language. Figures clad in wolve’s fur and animals burrying their heads in the sand offer a different narrative. Part surrealistic part abstract, this work refers to certain themes but provides the viewer with no certain clue as to how it can be read.

I Felt, Then I Fell

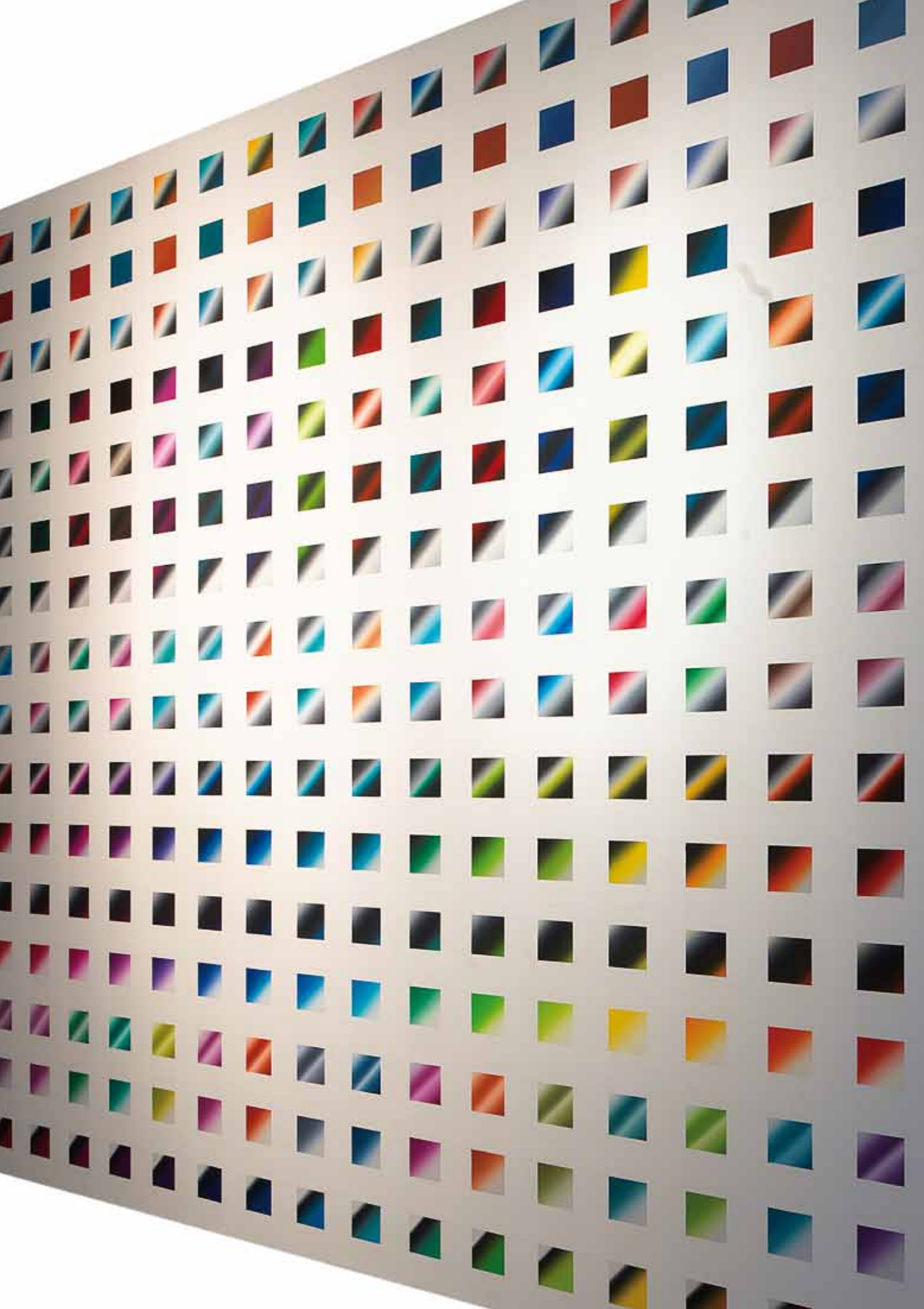
2013

620x150 cm

Kâğıt üzerine akrilik, mürekkepli kalem, linol baskı

Acrylic, fill pen, linoleum print on paper

YAĞIZ ÖZGEN

İlk bakışta soyut resim gibi görünseler de, Yağız Özgen'in tuval çalışmaları gerçekte “resim ötesine geçme” olarak nitelendirilebilecek araştırmaların görsel sonuçlarını ortaya çıkarır. Yeni üretim yöntemleri arayan sanatçıların farklı dijital teknikleri ve kavramsal sorguları izleyicilere sunduğu “görsel tecrübeleri”, bir çırpıda anlatılamayacak teknik süreçleri bünyesinde barındırır. Sergide yer alan çalışmalara ismini veren gradyan (*gradient*), matematik, istatistik ve görsel algılama alanlarında kullanılan birimlere dayalı dizme, sıralama işlevine gönderme yapar. Mutlak çevirisi mümkün olmayacak denli geniş açılımlara sahip gradyan teması, Özgen'in çalışmalarında üretimin rastlantılardan kurtularak kavramsal bir çerçeve içine alınması için yorumlanan bir metot olarak izleyicinin karşısına çıkar. Tuval çalışmasında karşılaşılan renk kümeleri birbirine benzemesine rağmen, bunların her birinde farklı renk birliktelikleri dizgeselleştirilmiştir. Özgen, tuval, kâğıt gibi klasik teknikleri kullanmasına rağmen, bildik anlamda pentür üretmez. Aksine, bir medya sanatçısının titizliğiyle farklı yapısal öğeleri birbiri ardına dizerek, içinden çıkılması kolay olmayan görsel labirentler yaratır. Bu labirentlerin içine girenlerin de kısa sürede fark edeceği gibi, hiçbir kurgu elemanı tekrar edilmeden kurulmuş olan görsel bütünlüklerde gözü ve algıyı daha öteye sürükleyen bir istek kendini belirgin kılar. Titiz bir nakkaşın ya da hattatın sabrını gündeme getiren işler, izleyenlere farklı görsel deneylerin sonuçlarını sunar. Bu tutum, Yağız Özgen'in yüce olan yolu tercih ettiğinin kanıtıdır.

Niteliklerine göre 16x16 birim alana haritalanmış

256 adet gradyan ve izdüşümü

256 gradients mapped on a 16x16 unit area according to their characteristics and their projection

2012–2013

132x165 cm

Tuval üzerine yağlıboya || Oil on canvas

48x64 cm

Kâğıt üzerine kuruboya || Color pencil on paper

Even though Yağız Özgen's canvas works look like abstract paintings at first, they are actually visual results of a research "to reach beyond painting". The "visual experiences" presented to the audience by artists who are in search of new methods of production have a background of technical processes that are not easy to tell. The gradient used in his work refer to the act of lining, ordering on the basis of units common to the fields of mathematics, statistics and visual perception. The theme gradient is almost impossible to translate into Turkish fully but in Özgen's works, it appears as a method used to avoid coincidence and frame the production with a conceptual framework. Even though the clusters of colors on the canvas look similar, different combinations of colors are systematically brought together in each of them. The artist uses conventional media such as canvas and paper but does not do painting in the conventional sense. He actually creates complicated visual labyrinths with the diligence of a media artist, lining different structural components one after another. Anyone who has fallen into these labyrinths will see that none of the components is repeated and altogether they take the eye and the perception of the viewer beyond what is on the canvas. Reminiscent of a meticulous calligrapher's patience, his works present the results of different visual experiences. This is proof of Özgen's choice for the sublime.

MELTEM SIRTİKARA

Meltem Sirtıkara'nın kompozisyonu, izleyicileri birbiriyle diyalog halinde olması gerektiği halde bunu başaramayan insan gruplarıyla tanıştırır. Görünürde tenis oynayan figürler aslında, kendi etraflarında kurmuş oldukları sessizlik ve hareketsizlik atmosferiyle, kitle iletişim araçlarının bombardımanı altında kalan günümüz insanının karşı karşıya kaldığı “yabancılaşma” olgusuna gönderme yapar. Figürlerini adeta perspektif kullanmadan tuval yüzeyinde yorumlayan sanatçı, bir nevi bireyleri kuklalaştırma eğilimi içindedir. Tuval yüzeyine yapıştırılmış olan farklı malzemeler daha ilk bakışta bir tür duvar kolajıyla karşı karşıya olduğumuz hissini uyandırır. İzleyici bu çalışmalarda doğrudan bir eleştiriden çok, sanatçının güncel gözlemlerinden yola çıkan açık uçlu kompozisyonlarla karşı karşıyadır. Çalışmanın mekândaki yerleşimi tuval üzerindeki figürlerin nasıl bir kurgu anlayışıyla bir araya geldiğini izleyicilere anlatır. Adeta kompozisyondan ayrılarak mekânda dolaşmaya başlayan figüratif elemanlar, sanatçı tarafından duvara çakılmış olan farklı uzunluktaki iki siyah iple sanki sıçramalarına engel olunacak şekilde bir noktada tutulmaktadır. Çalışmadaki “gerilim ögesi”, son derece yalın bir teknikle gündeme getirildiği için varlığını izleyiciye pek fazla duyurmaz, ama hissettirir.

Seni Takipteyim || Following You

2012–2013

200x150 cm

Tuval üzerine karışık teknik || Mixed media on canvas

Meltem Sirtıkara's composition introduces the viewer to groups of people who are supposed to be in dialog with each other but fail to do so. The atmosphere of silence and motionlessness, enveloping each figure who seems to play tennis, refers to the alienation today's people suffer from, bombarded by mass communication devices. Her almost abandoning of perspective in placing her figures on the canvas can be interpreted as an inclination to turn them into puppets. In a composition where different materials are fixed on the canvas, one can not help but think of a wall collage. The viewer is presented with open-end compositions based on the artist's recent observations rather than a criticism. The positioning of the work in the exhibition space tells the story of how the figures have been assembled. The figures which seem to leave the composition and start to wonder in the space are restricted with two black strings as if to prevent them from jumping off the scene. The element of tension is created with a very plain technique and therefore is barely perceivable.

BERKAY TUNCAY

Berkay Tuncay diziler halinde geliştirdiği çalışmalarında, kitle iletişim araçlarının olanaklarıyla gündeme gelen farklı sosyal, politik ve ekonomik olguları, neden-sonuç ilişkilerine bağlı bakış açılarıyla inceler. “Feelings and Anxieties of Ordinary Netizens”ta da duygu ve düşüncelerini internet ortamının olanaklarıyla dışavuran kitlelerin algı dünyası üzerine yoğunlaşmıştır. Dil, din, ırk ve cinsiyet ayrımı olmaksızın kullandıkları teknik aletlerle paylaşımaya geçtikleri sanal ortam, bu kitle için adeta bir ada, hatta bir ülke olmuştur. Sanatçı, kendi kimliğini arayan bu kitleye bir tür aidiyet yükleyerek onların bayraklarını tasarlamıştır. Bu siyah bayrağın üzerindeki ifadelerden de anlaşılabilceği gibi, *Netizen*’lar kendilerini kesin olarak tanımlamasalar da sanal ortamda bir araya geldiklerinde bir güç teşkil etmektedirler. Tuncay belki de yaşadığımız yüzyılın en önemli fenomeni olan güç olgusunu görselleştirmeyi hedefler ve görsel kodlar üzerinden tanımladığı bu algı dünyasını eşzamanlı bir üretim modeliyle sorgular. Video, dijital baskı ve tipografi tekniklerini kullanarak ele aldığı konuları yalın formlarla izleyicilere sunan sanatçı, somut olgulardan hareket ederek soyut kavramları açıklamak için özel bir çaba göstermektedir. Sergide yer alan çalışmalardan biri de, adeta “e-graffiti” olarak yorumlanabilecek büyük bir kâğıt işidir. Burada, (sanatçının kendi ifadesiyle) “kamunun kendi duygularını sembolize etmek için forumlarda anonimleştirerek kullandığı ASCII karakterlerinden oluşturulmuş bir kompozisyon” ön plana çıkar. Sanatçı sadece bilgisayar klavyesindeki şekillerden yola çıkarak tasarladığı bu kompozisyonunda adeta Fritz Lang’ın *Metropolis* adlı filmindeki kent kavramını güncelleştirme yolunu tutmuştur. Öte yandan Rem Koolhaas’ın “Delirious New York”u da gönderme yapılan olgular arasında yer almaktadır. Dikkatli gözlerin hemen kavrayabileceği şekillerin tamamıyla dijital bir algıya göre şekillendirilmesi son derece ilginçtir. *Netizen*’ların en doğal bilgi alma aracı, imge ve görsel kaynakların sanal ortamdan indirilmesine dayanır. Sanatçı bunu da metaforik bir anlatımla ele aldığı videosunda, ister sanal ister gerçek olsun kitle iletişim araçlarının gündelik yaşamı şekillendiren gücüne gönderme yapar.

Berkay Tuncay's series of works study the different social, political and economic issues brought about by the mass media within the framework of causality. His project "Feelings and Anxieties of Ordinary Netizens" concentrates on the perceptions of masses who express their feelings and opinions via Internet. The virtual environment they share using technical devices regardless of language, religion, ethnicity and gender has become an island, even a country for these people. The artist attributes a sense of belonging to these people in search of their identity by designing a flag for them. The expressions on the flag indicate that netizens don't bring strict definitions for themselves but create a source of power when they come together in the virtual environment. Tuncay endeavors to visualize the concept of power, possibly the most important phenomenon of our century, and questions this realm of perception defined with visual codes with a concurrent production model. The artist presents the themes he deals with as plainly as possible using different techniques like video, digital print and typography and particularly tries to explore abstract concepts with material facts. One of his works in the exhibition, a large-sized paper work, is something which we can consider an "e-graffiti". This, in the artist's words, is a composition formed using ASCII characters which people use to symbolize their emotions anonymously. His endeavor seems to recreate a current picture of the town concept seen in Fritz Lang's *Metropolis*. Rem Koolhaas's "Delirious New York" is one of the points of reference as well. All the forms in his paper work are shaped for a digital perception. The most common and natural information source of the netizens is downloading of images and visual resources in the virtual environment. In his video work, the artist metaphorically refers to the power of mass communication media in shaping daily life, be it real or virtual.

Flag #1

from the ongoing project
"Feelings and Anxieties of
Ordinary Netizens"
2012
100x150 cm
Kumaş üzerine dijital tekstil baskı
Digital textile print on fabric
1+1 SK || 1+1 AP

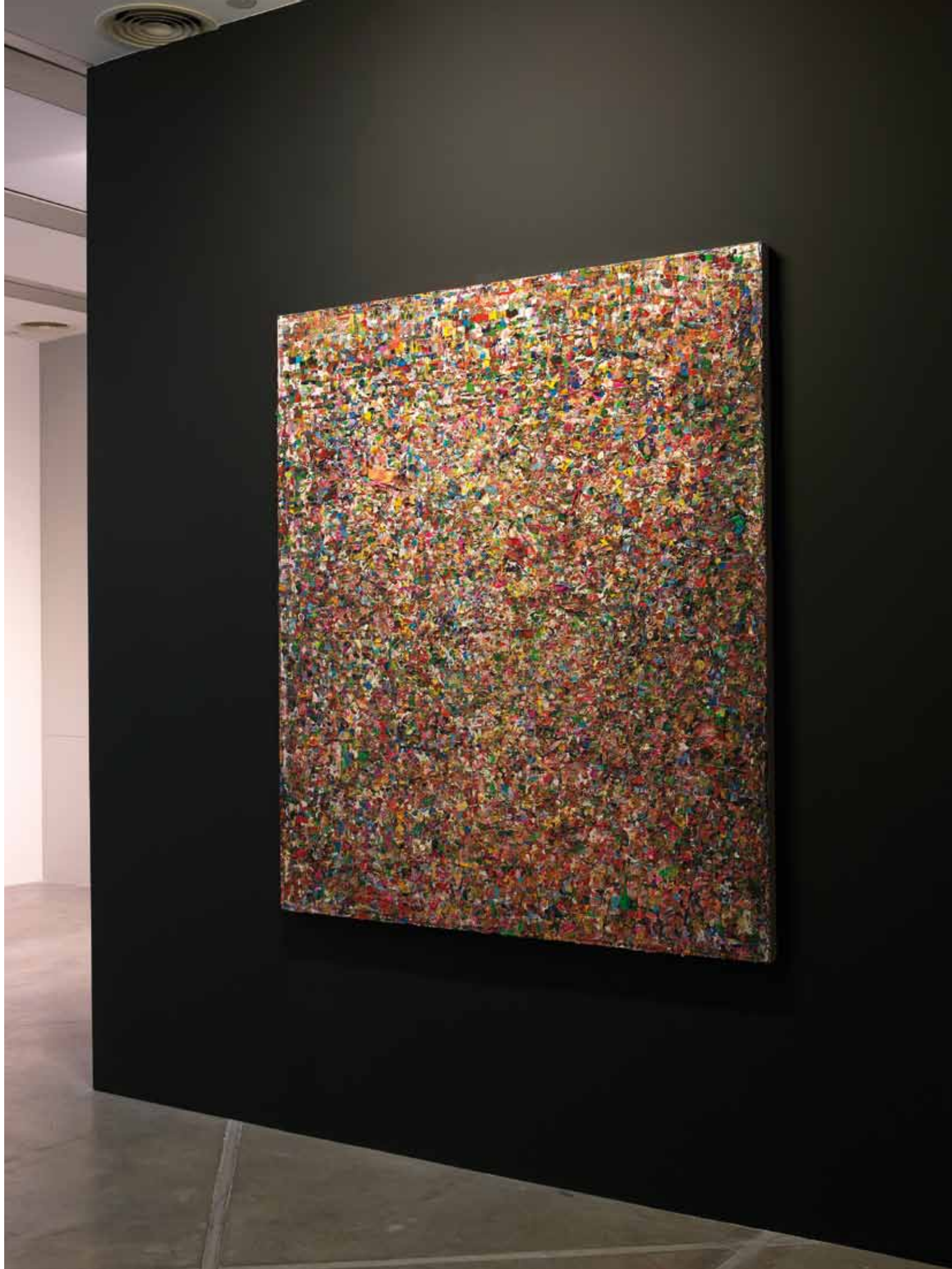
Good things vs. Dark Shadows

from the ongoing project
"Feelings and Anxieties of
Ordinary Netizens"
2012
50x280 cm
Arşivsel pigment baskı
Archival pigment print
3+1 SK || 3+1 AP

Loading

from the ongoing project
"Feelings and Anxieties of
Ordinary Netizens"
2012
Video
00:00:01, loop
3+1 SK || 3+1 AP

VOLKAN YILDIRMAZ

Çalışmalarında hem figüratif hem de soyut öğeleri kullanan Volkan Yıldirmaz, kompozisyonlarını kurgularken izleyicilere belli mesajlar vermez; yarattığı renk kombinasyonlarında sıcak ve soğuk tonların bir araya gelmesiyle farklı algıların kapılarını aralar ve “anlatımını” dışavurumcu üslubun olanakları çerçevesinde şekillendirir. Kompozisyonlarındaki ifadenin izleyenler tarafından ön koşul gözetilmeden kabul edilmesi, Yıldirmaz için geçerliliğini her zaman koruyan bir durumdur. Kendi sınırları içinde farklı deneylere girmekten çekinmeyen sanatçının hedefi, yalın duygu bütünlüklerine ulaşmaktır. 2013 yılında tuval resmi kendini dijital algıya karşı konumlandırabilmek için nasıl bir duruş geliştirmelidir? Yıldirmaz bu sorunun cevabı olarak yorumlanabilecek olan çalışmasında sayısız rengin üst üste bindirilmesiyle kurgulanmış olan bir “over-all” tekniği geliştirerek, duygulara hem açık hem de kapalı anlam adacıkları kuruyor. Siyah bir duvar üzerinde sergilenen bu çalışmadaki “hareketlilik olgusu”, video tekniğinin yardımıyla değil de, sıcak ve soğuk renklerin birbiriyle olan ilişkisine göre gündeme geldiği için özellikle dikkat çekicidir.

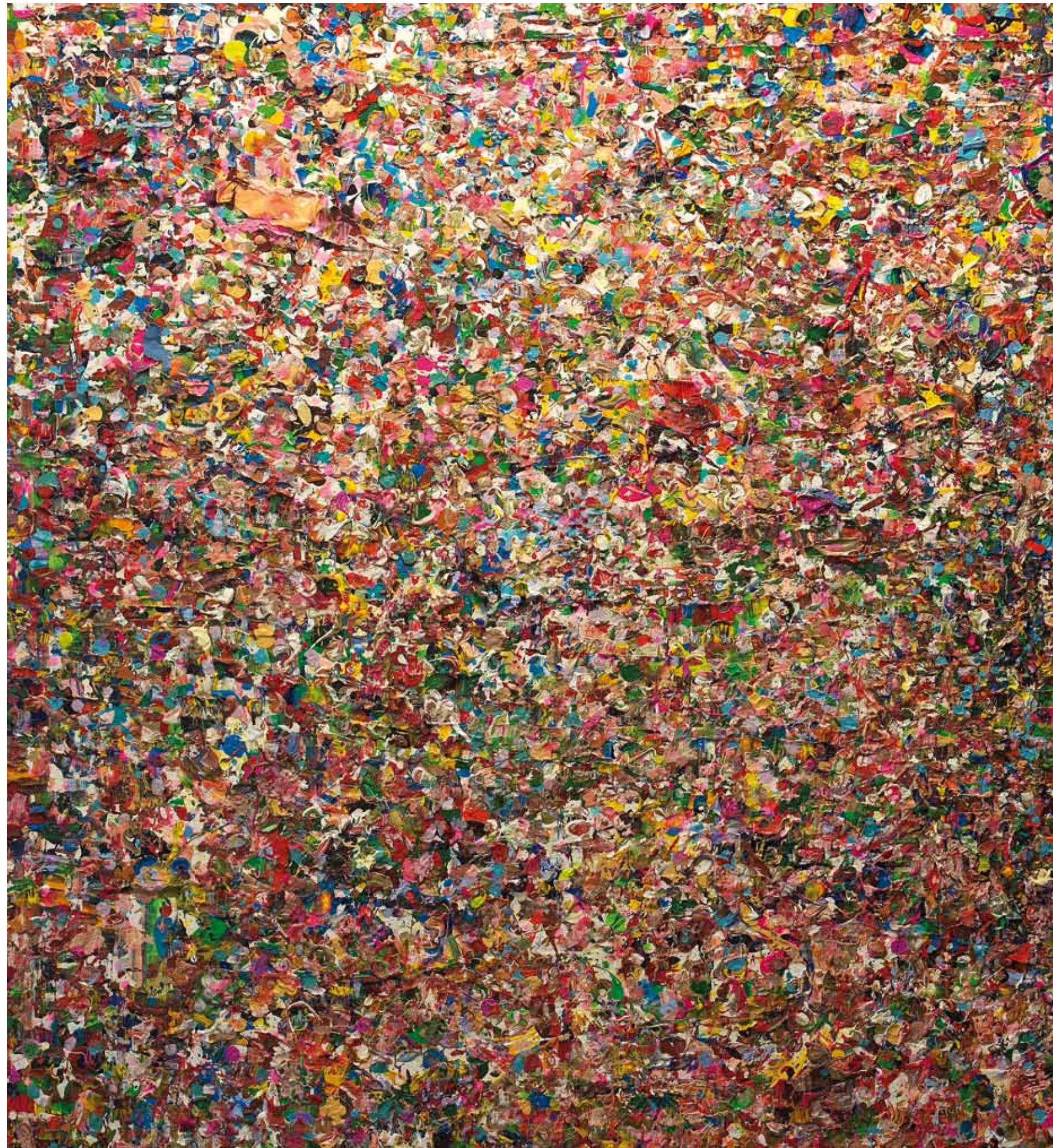
Pink is not Dead

2013

170x150 cm

Tuval üzerine akrilik || Acrylic on canvas

Using both figurative and abstract elements in his works, Volkan Yıldırım does not intend to give messages to the viewer while forming his compositions. Combining warm and cold shades in the color combinations he creates, he offers a different approach and shapes his “narrative” on the basis of the expressionist style. The expression in his compositions is accepted by the viewer, without any prerequisites, which has an unchanging validity for Yıldırım. He never refrains from different experimentations within the limits he foresees and aims to attain a simple wholeness of emotions. What should be the stance of canvas painting against digital perception in the year 2013? The artist’s answer to this question can be sought in this work where he develops an “over-all” technique created by juxtaposing countless colors one on another creating isles of meaning both open and closed to emotions. Shown against a black wall, the apparent “mobility” effect in the work is achieved not by video but by bringing warm and cold colors in a certain relationship and this makes it all the more interesting.

SANATÇILAR VE YAPITLARI ARTISTS AND WORKS

ALİYE ARSLAN	1979, Bingöl İstanbul’da yaşıyor ve çalışıyor Lives and works in Istanbul İsimsiz Untitled 2008–2012 200x160 cm Tuval üzerine yağlıboya Oil on canvas
ÖZGE ENGİNÖZ	1981, Balıkesir İstanbul’da yaşıyor ve çalışıyor Lives and works in Istanbul Yitirilene Ağıt Ode to the Lost 2012 30x180x60 cm Silikon, alçı, kâğıt, polyester, hazır malzeme Silicon, plaster, paper, polyester, ready-made material
AKSEL ZEYDAN GÖZ	1977, Tokat İstanbul’da yaşıyor ve çalışıyor Lives and works in Istanbul Karanlıkta Su Sesi Sound of Water in the Dark 2013 Video, 3’:20’’, loop Bakış Açısı Point of View 2013 Video, 3’:20’’, loop
ASENA HAYAL	1985, Schramberg, Almanya Germany İstanbul’da yaşıyor ve çalışıyor Lives and works in Istanbul Kayıp Özgürlük Lost Freedom 2012 Video 2’:17’’
SERENAY ÖZEN	1986, Sakarya İstanbul’da yaşıyor ve çalışıyor Lives and works in Istanbul I Felt, Then I Fell 2013 620x150 cm Kâğıt üzerine akrilik, mürekkepli kalem, linol baskı Acrylic, fill pen, linoleum print on paper
YAĞIZ ÖZGEN	1987, İstanbul İstanbul’da yaşıyor ve çalışıyor Lives and works in Istanbul Niteliklerine göre 16x16 birim alana haritalanmış 256 adet gradyan ve izdüşümü

MELTEM SIRTIKARA	256 gradients mapped on a 16x16 unit area according to their characteristics and their projection 2012–2013 132x165 cm Tuval üzerine yağlıboya Oil on canvas 48x64 cm Kâğıt üzerine kuruboya Color pencil on paper
MELTEM SIRTIKARA	1982, İstanbul İstanbul’da yaşıyor ve çalışıyor Lives and works in Istanbul Seni Takipteyim Following You 2012–2013 200x150 cm Tuval üzerine karışık teknik Mixed media on canvas
BERKAY TUNCAY	1983, İstanbul İstanbul’da yaşıyor ve çalışıyor Lives and works in Istanbul Good things vs. Dark Shadows from the ongoing project “Feelings and Anxieties of Ordinary Netizens” 2012 50x280 cm Arşivsel pigment baskı Archival pigment print 3+1 SK 3+1 AP Flag #1 from the ongoing project “Feelings and Anxieties of Ordinary Netizens” 2012 100x150 cm Kumaş üzerine dijital tekstil baskı Digital textile print on fabric 1+1 SK 1+1 AP Loading from the ongoing project “Feelings and Anxieties of Ordinary Netizens” 2012 Video 00:00:01, loop 3+1 SK 3+1 AP
VOLKAN YILDIRMAZ	1979, İstanbul İstanbul’da yaşıyor ve çalışıyor Lives and works in Istanbul Pink is not Dead 2013 170x150 cm Tuval üzerine akrilik Acrylic on canvas

ayakta standing (soldan sağa *from left*): Aksel Zeydan Göz, Yağız Özgen, Özge Enginöz, Berkay Tuncay, Necmi Sönmez, Aliye Arslan, Meltem Sirtıkara, İpek Yeğinsü, Serenay Özen **oturanlar seated** (soldan sağa *from left*): Volkan Yıldırım, Asena Hayal

KÜRATÖR

NECMİ SÖNMEZ

(1968, İstanbul)

Mainz, Paris, Newcastle, Frankfurt Üniversitelerinde sanat tarihi, Bizans sanat tarihi, klasik arkeoloji eğitimi aldı. Wolfgang Laib üzerine yazdığı doktorasını 2000 yılında tamamladı. Resim eleştirileri, söyleşi ve çevirileri 1986'dan itibaren *Cumhuriyet*, *Milliyet Sanat*, *2000'e Doğru*, *Gergedan*, *Argos*, *Yazın*, *Kostantiniyye*, *Arredamento-Mimarlık*, *Sanat Dünyamız*, *Virgöl*, *Radikal* başta olmak üzere çeşitli yayın organlarında yayımlandı. Ayrıca 1990'dan itibaren *Neue Bildende Kunst*, *Kunstzeitung*'da, 1992-1999 arasında *Flash Art*, *Balkan Media*, *One Europe* dergilerinde Almanca ve İngilizce yazdığı eleştirileri düzenli olarak yer aldı. 1995'ten itibaren Türkiye, Fransa, Almanya ve Hollanda'da genç sanatçıların katıldığı sergiler düzenledi. 2001-2006 arasında Museum Folkwang Essen'de Çağdaş Sanat Bölümü'nü yönetti. Burada yirmi uluslararası serginin yanı sıra disiplinlerarası sanat etkinlikleri düzenledi, halka açık mekânlarda projeler gerçekleştirdi. 2006-2008 arası Kunstverein Arnsberg'in sanat direktörlüğünü üstlendi. Halen serbest sergi yapımcısı olarak Borusan Contemporary İstanbul, Lepsien Foundation Düsseldorf-Abu Dhabi gibi kurumlar için çalışıyor. *Sanat Dünyamız* dergisi için FragMENTaTION projesini sürdürmenin yanı sıra düzenli olarak lebriz.com'da eleştirilerini yayımlıyor.

CURATOR

NECMİ SÖNMEZ

(1968, İstanbul)

Studied art history, Byzantine art history and classical archaeology in Mainz, Paris, Newcastle and Frankfurt am Main. Completed his PhD on Wolfgang Laib. Since 1986 published critiques on art, interviews and translations in major Turkish dailies and magazines such as *Cumhuriyet*, *Milliyet Sanat*, *2000'e Doğru*, *Gergedan*, *Argos*, *Yazın*, *Kostantiniyye*, *Arredamento-Mimarlık*, *Sanat Dünyamız*, *Virgöl*, *Radikal*. Regularly wrote critiques in German and English for *Neue Bildende Kunst*, *Kunstzeitung* after 1990 and *Flash Art*, *Balkan Media*, *One Europe* between 1992 and 1999. As of 1995 worked as an independent curator, initiating and organizing numerous exhibition projects involving young artists in Turkey, France, Germany and the Netherlands. From 2001 till 2006 held the post of curator of contemporary art at the Museum Folkwang in Essen where he curated twenty international exhibitions; organized several interdisciplinary art events and developed projects in public space. He was the artistic director of Kunstverein Arnsberg from 2006 till 2008. Still works as an independent curator for institutions such as Borusan Contemporary İstanbul and Lepsien Foundation Düsseldorf-Abu Dhabi. In addition to the ongoing project FragMENTaTION for art magazine *Sanat Dünyamız* he continues to publish his critiques on www.lebriz.com.

Bu katalog, ArtCenter/İstanbul sanatçılarının
24 Ocak–6 Mart 2013 tarihleri arasında
Borusan Müzik Evi’nde gerçekleşen
SÖYLENMEMİŞ YAZILMAMIŞ: DÖRDÜNCÜ SERGİ
sergisi dolayısıyla yayımlanmıştır.

Published on the occasion of ArtCenter/Istanbul’s
annual artist exhibition **UNTOLD UNWRITTEN: FOURTH SHOW**
realized between January 24–March 6, 2013
at the Borusan Music House.

SERGİ || EXHIBITION

Küratör || Curator
NECMİ SÖNMEZ

Sergi Organizasyonu || Exhibition Coordination
İPEK YEĞİNSÜ (ArtCenter/İstanbul, Yönetici || Manager)
EFE UTKU URAL (ArtCenter/İstanbul, Yönetici Asistanı
Assistant to the Manager)

Mimari Çalışmalar || Architectural Works
BERİL DEMİRCİOĞLU (2BDEZIGNED)

Prodüksiyon || Production
KEREM TÜZÜN (ORGANİZMA)
SABRİ YANIK
GÖZDE BAYKARA

Elektrik İşleri || Electrical Works
AHMET KOÇ

Güvenlik Hizmetleri || Security
SECURITAS

Yardımcı Görevler || Supporting Staff
SÜLEYMAN ÖZDEMİR, RAMAZAN ÇAYLAN, ÜMİT ACAR

KATALOG || CATALOG

Yayıma Hazırlayan ve Tasarlayan || Editor & Designer
AYKUT ŞENGÖZER

Metinler || Texts
NECMİ SÖNMEZ

Konuk Yazar || Guest Author
RONİ MARGULİES

Çeviri || Translation
GÖKŞEN BUĞRA

Türkçe Düzelti || Turkish Proofreading
NİHAL BOZTEKİN

Fotoğraflar || Photographs
HADİYE CANGÖKÇE

Baskı ve Cilt || Printing & Binding
OFSET YAPIMEVİ
Şair Sokak No: 4
34410 Kâğıthane, İstanbul
T: (212) 295 86 01

Basılı eserlerin telif hakkı sanatçılara, yazıların
telif hakkı yazarlara, kataloğun telif hakkı
Borusan Kocabıyık Vakfı Kültür Sanat İktisadi İşletmesi’ne
aittir.

Copyright of the works, the texts and the catalog belong
to the artists, authors and Borusan Kocabıyık Vakfı Kültür
Sanat İktisadi İşletmesi respectively.

© Borusan Kültür Sanat, 2013

BORUSAN KÜLTÜR SANAT
BORUSAN CULTURE AND ARTS
İstiklal Caddesi No: 213
34433 Beyoğlu, İstanbul
T: (212) 336 32 80
www.borusansanat.com

